

ODS

REPTES

COMPARTITS

Amb el suport de :

Diputació
Barcelona
#DibaOberta

Edita:

UNIÓ GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA

Sindicalistes Solidaris

Rambla del Raval, 29-35

08001 Barcelona

www.sindicalistessolidaris.org

sindicalistes@sindicalistessolidaris.org

Amb la col·laboració:

**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

Coordinació

Javier Martínez Villarreal

Continguts

Pep Alonso Giral

Núria Pelay Bargalló

Direcció d'art

Quim Milla

Servei Lingüístic de la UGT de Catalunya

Magda Gascon

Disseny i maquetació

Quim Milla

Impressió

Vanguard Gràfic

FI DE LA POBRESA

FAM ZERO

SALUT I BENESTAR

EDUCACIÓ DE QUALITAT

IGUALTAT DE GÈNERE

AIGUA NETA I SANEJAMENT

ENERGIA ASSEQUIBLE I NO CONTAMINANT

TREBALL DIGNE I CREIXEMENT ECONÒMIC

INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURES

REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS

CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES

ACCIÓ PEL CLIMA

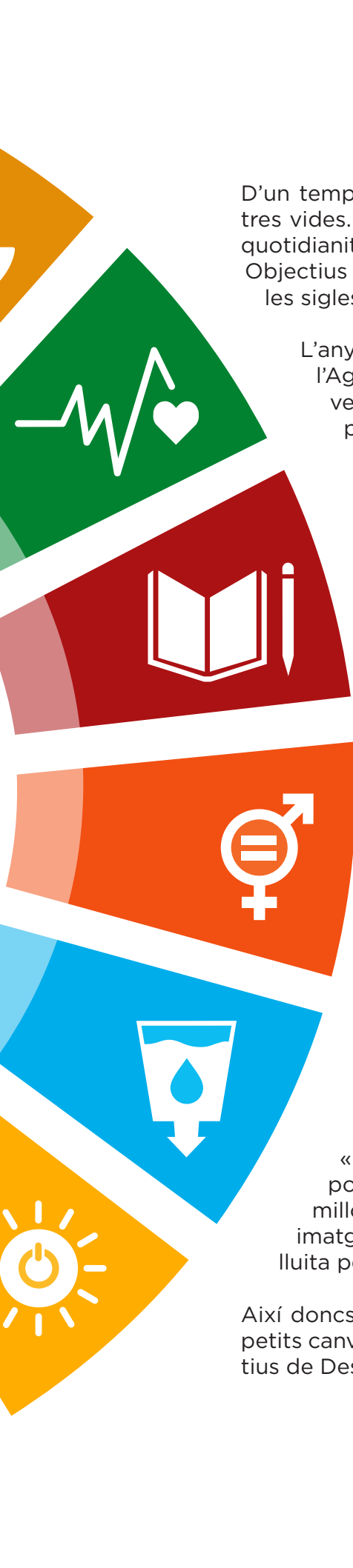
VIDA SUBMARINA

VIDA TERRESTRE

PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES

ALIANCES PER ACONSEGUIR ELS OBJECTIUS

D'un temps ençà, una roda de colors ha anat ocupant llocs en les nostres vides. El dònut multicolor, a poc a poc, va formant part de la nostra quotidianitat i ha vingut per quedar-se. Aquesta roda és el símbol dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, coneguts popularment amb les sigles d'ODS.

L'any 2015, l'Assemblea General de Nacions Unides va aprovar l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible, a on es concreta-ven 17 objectius i 169 fites encaminats, entre d'altres, a erradicar la pobresa, lluitar contra la desigualtat i la injustícia, frenar el canvi climàtic i assolir un món més sostenible.

L'Agenda 2030 és multidimensional i integral, i tracta les tres dimensions del desenvolupament sostenible (l'econòmica, la social i l'ambiental) que afecten diferents vessants de la nostra vida.

En el catàleg que teniu a les mans, que compila l'exposició amb el mateix nom, hi podem trobar informació genèrica sobre els ODS que s'apleguen en cinc grans grups: els que fan referència a les persones, al planeta, a la pau, a la prosperitat i a les aliances. També s'hi aporten algunes dades que ens ajuden a conèixer millor la situació de vulnerabilitat en què es troba cada àmbit.

En un altre bloc, hi podem veure tot un seguit de petites accions que tothom pot dur a terme, en major o menor mesura, per tal de contribuir a assolir els Objectius. Finalment, en un darrer apartat hi trobem les fites que el moviment sindical ha marcat com a prioritàries dins del món laboral.

El compromís de Sindicalistes Solidaris amb els ODS, especialment el número 8 dedicat al treball digne i al creixement econòmic sostingut, continua a la riba sud de la Mediterrània i a Llatinoamèrica, però també a casa nostra.

«ODS. Reptes compartits» és l'eina que Sindicalistes Solidaris posa a l'abast de la ciutadania perquè puguem conèixer una mica millor els Objectius, que la roda de colors dels ODS deixi de ser una imatge aliena a les nostres vides, i perquè tots i totes fem nostra la lluita per acabar amb les desigualtats i preservar el medi ambient.

Així doncs, us convidem a incorporar a les vostres vides compromisos i petits canvis per tal d'arrelar pràctiques que ens portin a assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

1 FI DE LA POBRESA

ERRADICACIÓ DE LA POBRESA A TOT EL MÓN I EN TOTES LES SEVES FORMES

Malgrat que l'economia mundial segueix creixent, segons Nacions Unides l'any 2018 més de 1.000 milions de persones vivien amb menys d'un euro al dia, i prop de 2.800 milions, gairebé la meitat de la població mundial, amb menys de dos euros. A més a més, el canvi climàtic, els conflictes bèl·lics i la inseguretats alimentària exigeixen esforços addicionals per a treure les persones de la pobresa. Mentre es mantingui aquesta realitat, la població afectada es veurà esperonada a la migració cap a altres àrees a la recerca d'una vida digna. Les migracions ara tenen raons econòmiques, polítiques i també climàtiques.

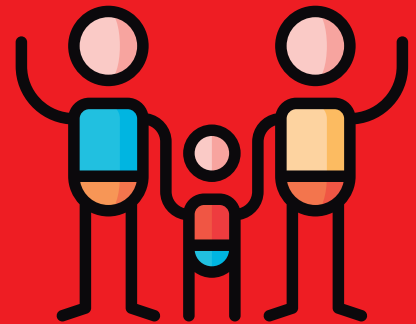
A casa nostra, tenir un lloc de feina remunerat no implica necessàriament deixar de ser pobre i en un 15% de les llars amb almenys una persona treballant es viu sota el llindar de pobresa.

400 milions de nens viuen en la pobresa extrema

122 dones per cada 100 homes de 25 a 35 anys viuen en la pobresa extrema

800 milions de persones en la pobresa extrema

El 73% de la població mundial no té accés a un sistema de seguretat social

Al món, el 2017 hi va haver 258 milions de persones migrants

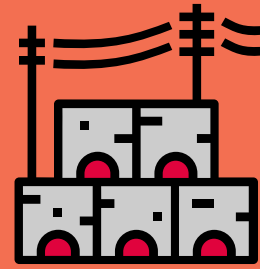
... i JO? QUÈ PUC FER?

Exigir una fiscalitat justa

Participar en iniciatives per posar fi a la pobresa energètica

Fomentar l'accés a un habitatge digne

Col·laborar amb accions de cooperació internacional

Comprar productes de comerç just

Lluitar contra el canvi climàtic

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 1

Per al 2030, erradicar la pobresa extrema per a tothom i arreu del món

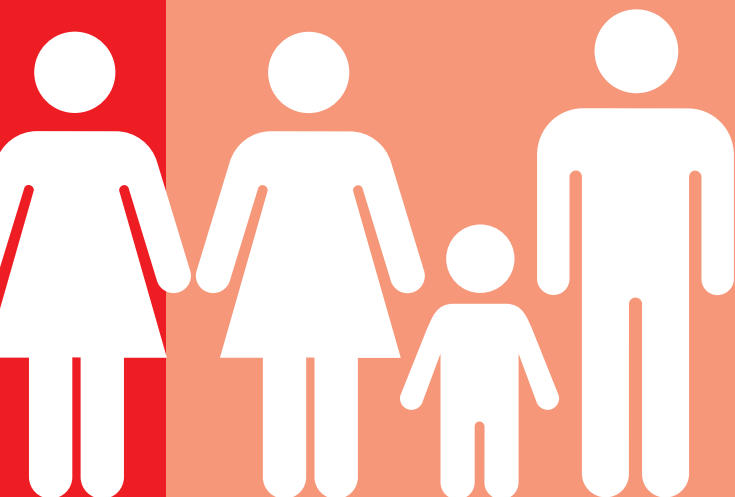
Reduir almenys a la meitat la pobresa en totes les seves dimensions

Garantir que homes i dones tinguin el mateix dret a recursos econòmics i a l'accés als serveis bàsics, a la propietat i al control de les terres i altres béns, incloent-hi el microfinançament

Implementar sistemes i mesures apropiades de protecció social i una àmplia cobertura a les persones pobres i vulnerables

Fomentar la resiliència dels pobres i altres persones que es troben en situacions de vulnerabilitat i minimitzar els riscos relacionats amb el clima

Garantir una mobilització de recursos per proporcionar mitjans suficients als països en vies de desenvolupament

2 FAM ZERO

POSAR FI A LA FAM, ASSOLIR LA SEGURETAT ALIMENTÀRIA I LA MILLORA DE LA NUTRICIÓ I PROMOURE L'AGRICULTURA SOSTENIBLE

El món produeix prou aliments perquè no es pateixi fam enlloc. En els darrers vint anys el creixement econòmic i l'augment de la productivitat agrícola han rebaixat el nombre de persones desnodrides a la meitat. Però la manca d'equitat en la distribució alimentària, afegida a la degradació i sobreexplotació del medi ambient, el canvi climàtic i els desastres naturals, ens han portat a l'abandonament del camp i, de retruc, a la fam a bona part dels països menys desenvolupats. Mentre, als països rics augmenta la mala nutrició en forma de sobrepès i obesitat.

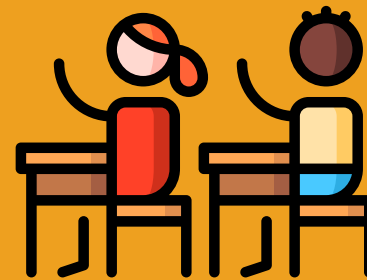
Una gestió agrícola sostenible a través del suport als petits camperols i amb l'accés igualitari a la terra, la tecnologia i els mercats minvaria la gana, generaria ingressos dignes a agricultors, ramaders i pescadors i mantindria i protegiria el medi ambient. També permetria nodrir els més 800 milions de persones que, actualment, pateixen fam i els 2.000 milions que es preveu que s'hi afegiran el 2050.

Entre el 25 i el 30% dels aliments produïts es perden o van a les escombraries

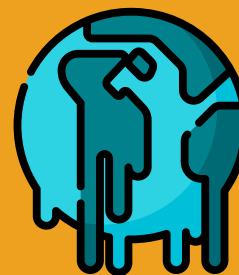
Si les dones camperoles tinguessin el mateix accés als recursos que els homes, la fam es reduiria en 150 milions de persones

66 milions de nens van a l'escola primària patint gana; d'aquests, 5 milions moren cada any

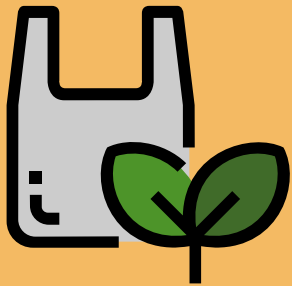

Des de 1900, ha desaparegut el 75% de la diversitat de conreus

El canvi climàtic ha reduït el 5% la productivitat mundial d'aliments i en provoca l'encariment

... i JO? QUÈ PUC FER?

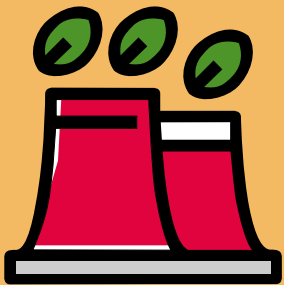
Fer un consum responsable i comprar productes de proximitat

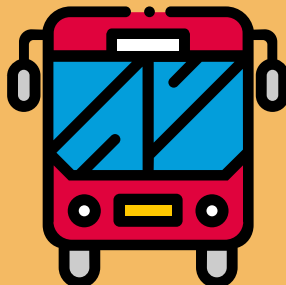
Planificar la compra i congelar els aliments abans que es malmetin

Col·laborar amb els bancs d'aliments

Reduir les emissions de CO₂

Caminar en trajectes curts i fer servir el transport públic

Participar en iniciatives de vehicle compartit i usar vehicles no contaminants

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 2

Posar fi a la fam i assegurar l'accés de totes les persones a una alimentació sana i suficient durant tot l'any

Duplicar la productivitat agrícola i els ingressos dels productors d'aliments en petita escala, mitjançant un accés segur i equitatiu de les terres, a altres recursos, coneixement, serveis financers i mercats

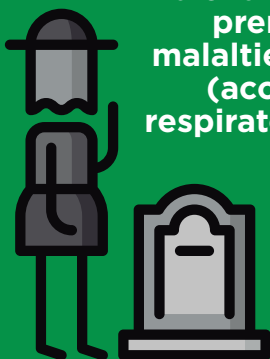
3 SALUT I BENESTAR

GARANTIR UNA VIDA SANA I PROMOURE EL BENESTAR PER A TOTHOM A TOTES LES EDATS

El bon manteniment de l'estat físic i mental millora la qualitat de vida de la població i permet un desenvolupament personal holístic complet. S'han fet grans avenços quant a l'augment de l'esperança de vida i s'han reduït les taxes de mortalitat infantil, de dones a causa del part o causades pel VIH o la malària. Però a molts indrets es mantenen altes taxes de mortalitat materna i neonatal, malalties infeccioses i no transmissibles, mala salut reproductiva... La diferència entre els països amb més i menys esperança de vida és de 31 anys.

S'hi afegeix la contaminació ambiental, l'envelliment de la població i la prevalença de malalties cròniques. El finançament eficient dels sistemes de salut, la millora del sanejament i l'augment de l'accés als serveis mèdics poden salvar moltes vides.

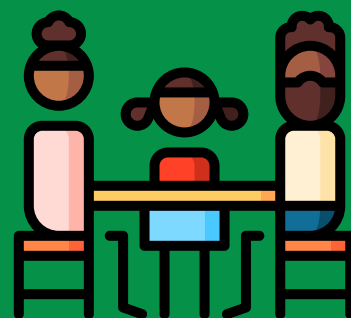
Cada 2 segons, una persona d'entre 30 i 70 anys mor prematurament per malalties no transmissibles (accident vascular o respiratori, diabetis, càncer, accident de trànsit, etc.)

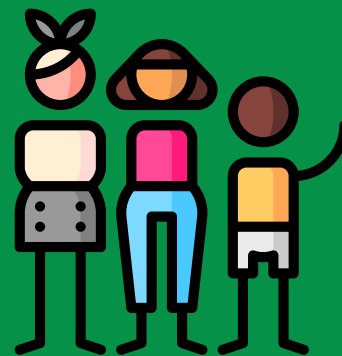
800 dones moren diàriament per complicacions en el part

7 milions de persones moren cada any per l'exposició a aire contaminat i més de 1.600 milions viuen en ambients contaminats

La diferència entre néixer en un país pobre o ric pot suposar el doble de possibilitats de morir abans dels 5 anys

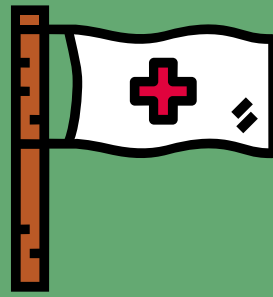

Més de 400 milions de persones no tenen accés als serveis de salut i el 40% no té prestacions socials

... I JO? QUÈ PUC FER?

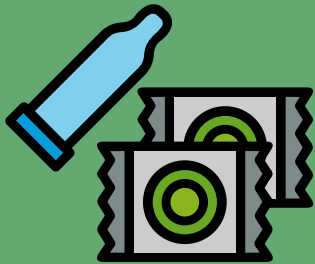
**Millorar
saludablement els
nostres hàbits de vida**

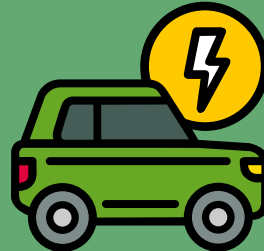
**Prioritzar la salut com a
dret humà fonamental
i defensar una sanitat
pública de qualitat**

**Contribuir a la
descontaminació
del nostre entorn**

**No caure en conductes
de risc per evitar
malalties de
transmissió sexual**

**Conduir
responsablement per
evitar accidents i
contaminació innecessària**

**Participar en accions
de difusió i d'accés a
una salut reproductiva
responsable**

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 3

Posar fi a les epidèmies de la sida, la tuberculosi, la malària i les malalties tropicals desateses i combatre l'hepatitis i les malalties transmeses per l'aigua, entre altres

**Garantir l'accés universal als serveis de salut sexual i reproductiva, inclosos els de planificació familiar
Assolir la cobertura sanitària universal, l'accés a serveis de salut essencials de qualitat i l'accés a la medicació i a la vacunació innòcua, eficaç, assequible i de qualitat**

Reduir considerablement el nombre de morts i les malalties causades per productes químics perillosos i per la contaminació de l'aire, l'aigua i el sòl

Augmentar considerablement el finançament de la sanitat i la contractació i capacitat del personal sanitari en els països menys desenvolupats

4 EDUCACIÓ DE QUALITAT

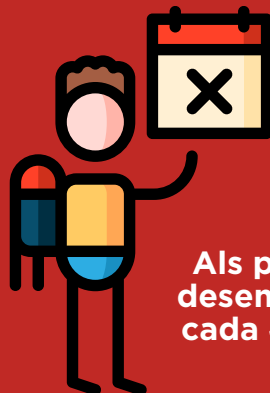
GARANTIR UNA EDUCACIÓ INCLUSIVA I EQUITATIVA DE QUALITAT I PROMOURE OPORTUNITATS D'APRENENTATGE PERMANENT PER A TOTHOM DURANT TOTA LA VIDA

Una educació de qualitat és la base per millorar la vida de les persones i el desenvolupament sostenible, però si el progrés educatiu s'atura, la pobresa es fa endèmica i s'impedeix el creixement social. La societat que no implementa l'educació igualitària i inclusiva està condemnada al retard socioeconòmic. La manca de qualitat i la taxa d'abandonament escolar són problemes que es projecten al present i al futur de les societats i que provoquen la desigualtat d'oportunitats.

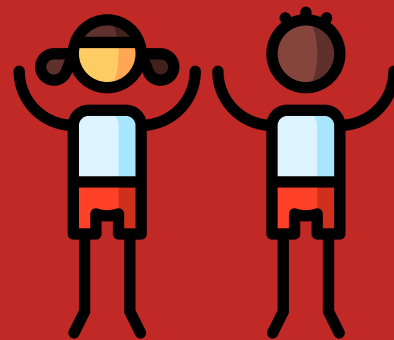
L'educació millora la vida i permet accedir a un futur més digne. Contribueix a eliminar les diferències de gènere i a reduir les socials, i és fonamental quan els canvis tecnològics constants necessiten l'aprenentatge permanent i innovador per estar al dia.

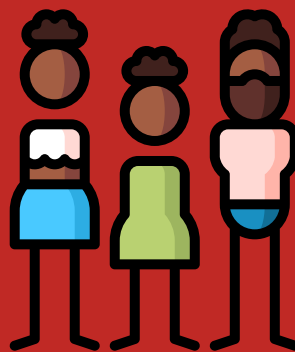
114 milions de persones de menys de 15 anys són analfabetes, i d'aquestes, 68 milions són dones (59%)

Als països en vies de desenvolupament 3 de cada 4 nenes no van a l'escola

Més de 265 milions de nens i nenes al món no estan escolaritzats

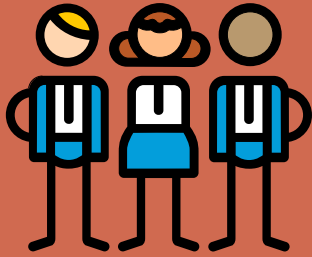

758 milions de persones de més de 15 anys són analfabetes, de les quals 479 milions són dones (63%)

57 milions de nens i nenes no van a classe perquè viuen en zones de conflicte

... i JO? QUÈ PUC FER?

Educar en igualtat, rebutjant qualsevol mena de discriminació

Seguir formant-te al llarg de tota la vida

Formar part d'organismes que ajuden a millorar la qualitat de l'ensenyament

Promoure un lleure inclusiu i basat en valors

Participar en iniciatives d'acompanyament de persones migrades que han arribat a casa nostra

Defensar una escola pública, gratuïta i de qualitat i l'accés a l'educació dels infants de 0 a 3 anys

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 4

Assegurar que totes les nenes i nens acabin l'ensenyament primari i secundari, que ha de ser gratuït, equitatiu i de qualitat

Assegurar l'accés igualitari de tots els homes i dones a una formació tècnica, professional i superior de qualitat, inclòs l'ensenyament universitari

Augmentar considerablement el nombre de joves i adults que tenen les competències necessàries, en particular tècniques i professionals, per accedir a l'ocupació, al treball digne i a l'emprenedoria

Eliminar les diferències de gènere en l'educació i assegurar l'accés igualitari a tots els nivells d'ensenyament i de formació professional

Augmentar l'oferta de docents qualificats

5 IGUALTAT DE GÈNERE

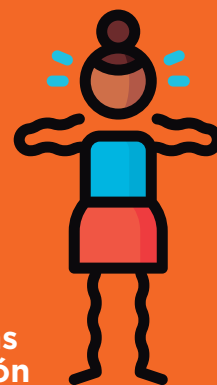
ACONSEGUIR LA IGUALTAT I EMPODERAR TOTES LES DONES I LES NENES

Erradicar totes les formes de discriminació per raons de sexe per garantir la igualtat d'oportunitats i tracte, és base necessària per aconseguir un món pacífic, just i sostenible. L'empoderament de les dones i les nenes té un efecte multiplicador i ajuda a promoure el creixement econòmic i el desenvolupament. Arreu del món les dones realitzen la major part del treball no remunerat, per la qual cosa cal promoure la responsabilitat compartida a la llar i a la família.

L'accés de les dones a l'educació, a l'atenció mèdica, a una feina digna, i la seva representació en els àmbits de decisió són un impuls cap a economies sostenibles i justes que beneficien la societat i la humanitat.

200 milions de dones al món són víctimes de mutilació genital

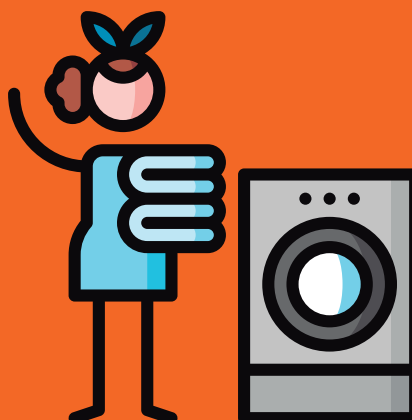

750 milions de nenes són obligades a contraure matrimoni abans dels 18 anys

4,8 milions de dones són víctimes de l'explotació sexual forçosa

La bretxa salarial entre sexes és del 23%

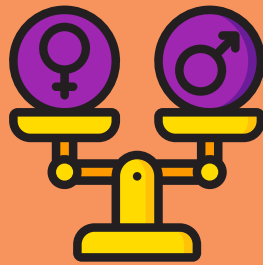

Les dones dediquen 4 hores i 25 minuts a tasques de la llar i a la cura de tercers; per contra, els homes hi dediquen 1 hora i 23 minuts

... i JO? QUÈ PUC FER?

Reivindicar la no discriminació professional, especialment per raons de sexe

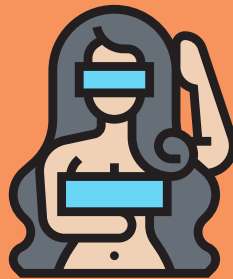
Impulsar la igualtat en el nostre entorn

Distribuir de manera igualitària les tasques de la llar

Refusar el llenguatge sexista i masclista

Denunciar l'assetjament sexual

Donar suport i participar en fòrums d'empoderament de les dones

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 5

Posar fi a totes les formes de discriminació contra les dones i les nenes arreu del món

Reconèixer i valorar les cures i el treball domèstic mitjançant serveis públics, infraestructures polítiques de protecció social i promovent la responsabilitat compartida dins de les llars i la família

Assegurar la participació plena i efectiva de les dones i la igualtat d'oportunitats de lideratge a tots els nivells decisoris en la vida política, econòmica i pública

6 AIGUA NETA I SANEJAMENT

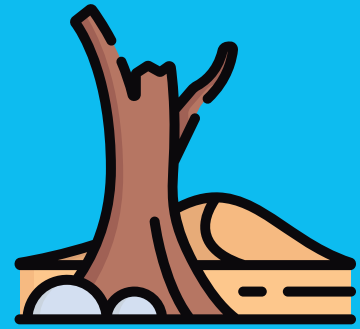
GARANTIR LA DISPONIBILITAT, EL SANEJAMENT I LA GESTIÓ SOSTENIBLE DE L'AIGUA PER A TOTHOM

La quantitat i qualitat de l'aigua és part essencial del nostre món i marquen directament el present i el futur de la població dels que no hi tenen accés. Disposem de prou aigua dolça, però, com que està contaminada, les reserves minven progressivament, es posa en perill el cycle hídic i, amb ell, el creixement econòmic, la salut pública, la seguretat alimentària i l'accés a l'aigua potable. Tot plegat, dificulta les oportunitats d'anar a l'escola de la canalla de les famílies pobres d'arreu del món.

També, per evitar la pobresa, la fam, la desnutrició i l'ampliació de la bretxa de gènere, és imprescindible millorar l'accés a l'aigua apta per al consum i la gestió racional dels ecosistemes.

1.800 milions de persones beuen aigua no protegida contra la contaminació fecal

La salinització deguda a la sobreexplotació suposa no poder produir menjar per alimentar 170 milions de persones

L'escassetat d'aigua afecta el 40% de la població mundial, 844 milions de persones no tenen accés a aigua potable

A les llars sense aigua corrent, el 80% de les persones encarregades de transportar-la són dones i nenes

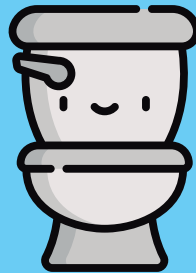

El sanejament deficient és el causant de 280.000 morts per diarrea relacionada amb malalties tropicals i la desnutrició

... I JO? QUÈ PUC FER?

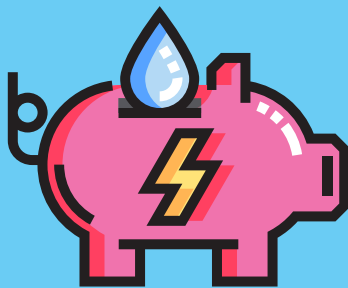
Fes un ús responsable de l'aigua, evita fuites i mantingues les instal·lacions en condicions òptimes

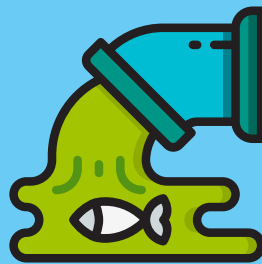
No utilitzis el vàter com si fos el cubell de les escombraries

Participa en alguna iniciativa de suport a l'accés a l'aigua en països en vies de desenvolupament

Educa els infants en l'estalvi d'aigua

Denuncia els vessaments que danyen els rius, els mars i malmeten els ecosistemes

A casa nostra treballa en plataformes de defensa de l'ús de l'aigua com a bé públic d'accés universal

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 6

Assolir l'accés universal i equitatiu de l'aigua potable a un preu assequible per a tothom

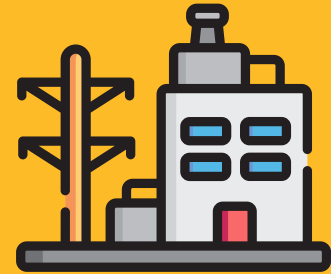
Promoure l'ús racional de l'aigua als centres de treball, tant per a la fabricació com en els usos personals

7 ENERGIA ASSEQUIBLE I NO CONTAMINANT

GARANTIR L'ACCÉS A UNA ENERGIA ASSEQUIBLE, SEGURA, SOSTENIBLE I MODERNA PER A TOTHOM

L'accés universal a l'energia és fonamental en la transició cap a una economia més respectuosa amb el medi ambient i per a la millora de la qualitat de vida de la població més pobre. Ens trobem davant de dos grans reptes: la generació constant d'energia que ha de reconvertir-se per minimitzar els residus i contaminants, i la demanda creixent de les economies en vies de desenvolupament.

L'eficiència energètica en sectors com la calefacció i el transport i l'ús de fonts renovables, creen comunitats més sostenibles i inclusives i reforcen la resiliència davant problemes ambientals com el canvi climàtic.

El 60% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle són generades pel sector energètic

Amb estàndards d'energia més eficients es podria reduir el consum d'electricitat dels edificis i de la indústria en un 14%

3.000 milions de persones cuinen amb combustibles contaminants i nocius per a la salut

L'any 2018 es van crear 11 milions de llocs de treball gràcies a les energies renovables

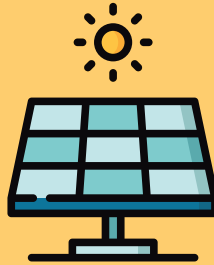

Després de tres anys d'estabilització de les emissions mundials de CO₂, el 2017 van créixer un 1,7%

... i JO? QUÈ PUC FER?

Exigir a les companyies elèctriques que mantinguin el servei bàsic als col·lectius en risc d'exclusió dintre de les accions de responsabilitat social empresarial

Apostar definitivament per les energies renovables

Exigir als governs lleis que facin reduir l'emissió de gasos i de productes químics contaminants

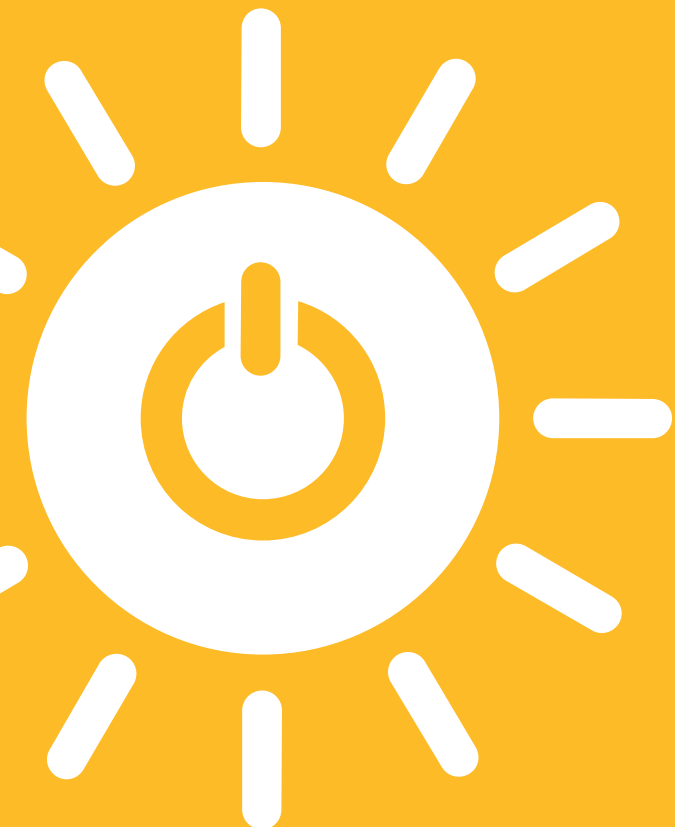
Fer un ús responsable i racional de l'energia

Usar transport públic i vehicles no contaminants i de baixes emissions

Aplicar mesures a la llar per fer més eficient el consum energètic

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 7

Garantir l'accés universal a serveis energètics assequibles, fiables i moderns

Augmentar la cooperació internacional per facilitar l'accés a la investigació i la tecnologia relatives a l'energia neta, les fonts renovables, l'eficiència energètica i les tecnologies avançades menys contaminants de combustibles fòssils.

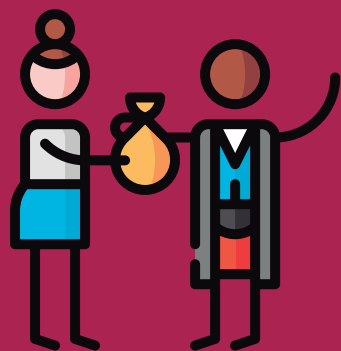
Ampliar la infraestructura i millorar la tecnologia per prestar serveis energètics moderns

8 TREBALL DIGNE I CREIXEMENT ECONÒMIC

PROMOURE EL CREIXEMENT ECONÒMIC SOSTINGUT, INCLUSIU I SOSTENIBLE, L'OCUPACIÓ PLENA I PRODUCTIVA I EL TREBALL DIGNE PER A TOTHOM

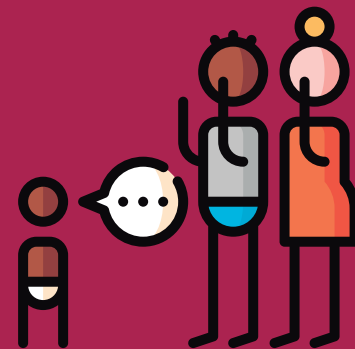
Aconseguir un nivell de vida adient és un dret humà i la base de les societats democràtiques, però el creixement econòmic desigual i la taxa insuficient de creació d'ocupació ofereixen als treballadors i treballadores feina de poca qualitat i explotació, negant-los el dret a compartir el progrés. La creació d'ocupacions productives i innovadores de qualitat garantint els drets laborals, estenent la protecció social i respectant el medi és una obligació de totes les economies: el treball és un dret i no pot ser un privilegi.

El creixement econòmic sostenible, sòlid i inclusiu genera més recursos per crear més llocs de treball digne i enforteix el futur de la humanitat. Per seguir el ritme de creixement de la població cal crear, d'aquí a 2030, 600 milions de llocs de treball: 40 milions cada any.

Les dones cobren de mitjana un 23% menys que els homes

Més del 15% de llars de casa nostra amb almenys una persona treballant viu sota el llindar de la pobresa

168 milions de nens es veuen obligats a treballar i 1 de cada 5 joves ni treballa ni estudia

24,9 milions de persones són víctimes del treball forçós

2.000 milions de treballadors i treballadores, l'any 2016, tenien feines informals. Això representa el 61% de la força laboral mundial

6.400 persones moren diàriament a causa d'accidents de treball o de malalties professionals

... I JO? QUÈ PUC FER?

Revisar els nostres hàbits de consum i practicar un consum responsable comprant productes de comerç just

Practicar un turisme responsable amb destinacions que busquen minimitzar els impactes negatius a l'ecosistema, l'economia, la societat i la cultura del lloc

Lluitar contra la bretxa salarial, reivindicant igualtat de condicions i salaris entre homes i dones

Uneix-te a un sindicat i denuncia qualsevol mena d'explotació laboral i falta de seguretat en el lloc de treball

Comprovar l'origen i fabricació dels productes que adquirim prioritzant els que siguin respectuosos amb els drets laborals i el medi ambient

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 8

Promoure polítiques orientades al desenvolupament que donin suport a les activitats productives, la creació de llocs de treball digne, l'emprenedoria, la creativitat i la innovació

Assolir, el 2030, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a tothom i la igualtat de remuneració per treball d'igual valor

Reduir considerablement la proporció de joves que no estan ocupats ni reben capacitació i formació

Prendre mesures per erradicar el treball forçós, posar fi a les formes contemporànies d'esclavatge, la tracta de persones i el treball infantil, incloent-hi el reclutament de nens i nenes soldat

Protegir els drets laborals i promoure un entorn de treball segur i sense riscos

9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURES

CONSTRUIR INFRAESTRUCTURES RESILIENTS, PROMOURE LA INDUSTRIALITZACIÓ INCLUSIVA I SOSTENIBLE I FOMENTAR LA INNOVACIÓ

Les infraestructures i les noves tecnologies són fonamentals per obtenir un desenvolupament sostenible: empoderen les societats, fomenten l'estabilitat social i aconseguen ciutats més resistents al canvi climàtic. El sector manufacturer ocupa 500 milions de persones arreu del món i és un important impulsor del desenvolupament econòmic i de l'ocupació, però als països en desenvolupament genera molt poc valor afegit. La incorporació de la tecnologia i d'internet l'augmentaria.

El progrés tecnològic proporciona infraestructures resilients i condueix a la industrialització eficaç, augmenta els recursos i l'eficiència energètica per assolir la sostenibilitat.

El valor afegit de la indústria en els països menys desenvolupats és de 100 euros, mentre que a Europa i a Amèrica del Nord és de més de 4.500 euros

El 16% de la població mundial no té accés a les xarxes de telefonia mòbil i 4.000 milions no en té a internet, el 90% dels quals es troben a països en vies de desenvolupament

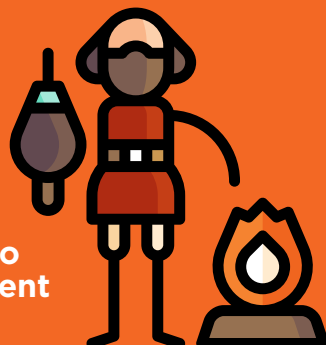

El 90% de les empreses de tot el món són petites i mitjanes i creen entre el 50 i el 60% dels llocs de treball

Cada lloc de treball en el sector industrial en crea 2,2 en altres sectors

2.600 milions de persones al món no tenen accés permanent a l'electricitat

Per a molts països africans, les limitacions en matèria d'infraestructura afecten la productivitat de les empreses al voltant del 40%

... i JO? QUÈ PUC FER?

Consumir els productes d'empreses que es comprometin amb el procés de transició ecològica, la descarbonització i els ODS, transformats en actuacions concretes que millorin la vida de tothom

Adquirir productes manufacturats produïts respectant els drets dels treballadors i treballadores i el medi ambient

Donar suport a les ONG que col·laboren amb el desenvolupament econòmic dels països en vies de desenvolupament

Cedir aparells tecnològics que ja no fem servir a entitats que els reciclen i els hi donin un nou ús

Reclamar una ocupació inclusiva i prioritzar aquelles empreses que ocupen persones en risc d'exclusió

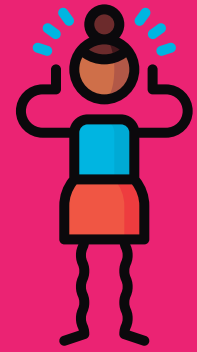
FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 9

Promoure una industrialització inclusiva i sostenible i augmentar significativament la contribució de la indústria, a l'ocupació i al producte intern brut

Augmentar l'accés de les petites indústries i altres empreses, en particular en els països en desenvolupament, als serveis financers

Modernitzar les infraestructures i reconvertir les indústries perquè siguin sostenibles

10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS

REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS EN I ENTRE ELS PAÏSOS

Malgrat que la diferència d'ingressos entre països s'ha pogut reduir, aquesta ha augmentat dins dels mateixos Estats, i segueixen existint desigualtats i grans disparitats en l'accés als serveis sanitaris i educatius i a altres béns productius. El creixement econòmic no és suficient per reduir la pobresa si aquest no és inclusiu ni té en compte les tres dimensions del desenvolupament sostenible: econòmic, social i ambiental. El treball digne, la seguretat al lloc de treball i la protecció social són eines bàsiques per minvar les desigualtats interiors per raons de sexe, raça, discapacitat funcional, etc., amb especial atenció a les necessitats de les poblacions desfavorides i marginades.

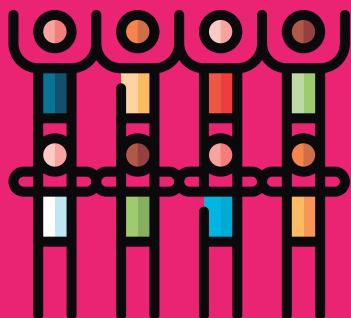
A l'espai global s'han d'afavorir les exportacions dels països en desenvolupament, la seva presència i decisió al Fons Monetari Internacional (FMI) i disminuir el cost de transacció de les remeses dels emigrants.

Les dones tenen més probabilitats que els homes de viure per sota del 50% de l'ingrés mitjà

L'any 2015, la meitat de la població tenia la mateixa riquesa que les 62 persones més riques del món

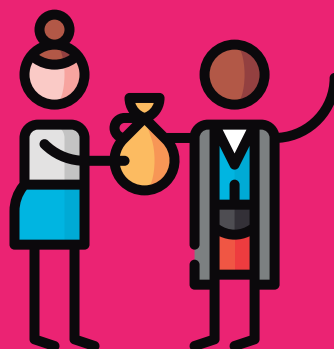

La desigualtat dels ingressos entre els països en desenvolupament va augmentar un 11% entre el 1990 i el 2010

Actualment, el 75% de la població es troba en societats on els ingressos es distribueixen de manera més desigual que en la dècada dels 90

Els paradisos fiscals amaguen 7,6 bilions de dòlars

Els diners que les persones migrades envien a les seves famílies en països en vies de desenvolupament han augmentat un 51% durant els darrers 10 anys, i arriben als 450.000 milions de dòlars l'any 2017, el triple del que suposa la cooperació internacional

... i JO? QUÈ PUC FER?

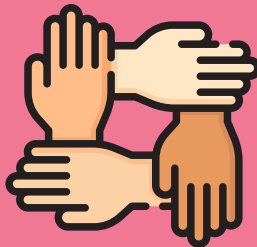
Utilitzar els serveis de les entitats de banca ètica

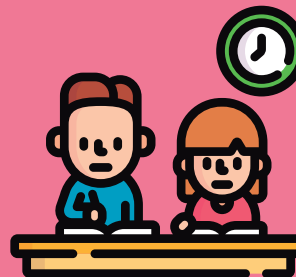
Contractar serveis d'empreses d'inserció social

Participar en iniciatives d'acollida de refugiats

Participar en associacions que promouen la inclusió social dels menys afavorits

Afavorir que tots els infants tinguin accés al lleure, la sanitat i l'educació en igualtat

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 10

Promoure la inclusió socioeconòmica i política, independentment de l'origen, edat, sexe, discapacitat, raça, religió o situació econòmica

Garantir la igualtat d'oportunitats i eliminar les lleis i normes discriminatòries en un marc polític, fiscal,

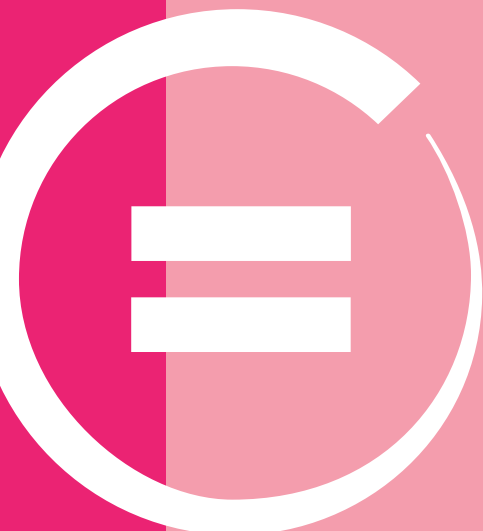
salarial i de protecció social que augmenti l'accés igualitari

Millorar la reglamentació i vigilància de les institucions i mercats financers mundials

Vetllar per una major representació dels països en vies de desenvolupament a les institucions econòmiques i financeres internacionals

Facilitar migracions i mobilitats ordenades, segures, regulars i responsables de les persones

Reduir al 3% els costos de transacció de les remeses dels emigrants

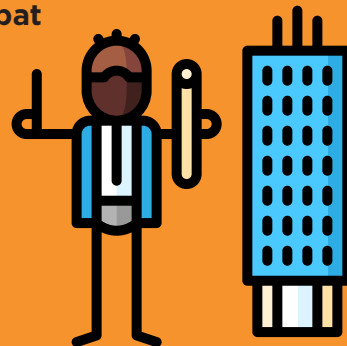
11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

ACONSEGUIR QUE LES CIUTATS I ELS ASSENTAMENTS HUMANS SIGUIN INCLUSIUS, SEGURS, RESILIENTS I SOSTENIBLES

Les ciutats són l'avantguarda humana, capaces d'impulsar el progrés social i econòmic, però també l'exclusió i la marginació. El món ha experimentat un creixement urbà sense precedents que exigeix planificació i gestió perquè els espais urbans del món siguin més inclusius, segurs, resilents i sostenibles. Són molts els problemes que apareixen perquè siguin habitables i continuïn generant ocupació i riquesa sense pressionar la terra i els recursos: trànsit, especulació, manca d'habitatge i de serveis bàsics, atrotinament de la infraestructura, recollida i gestió segures dels residus...

Les ciutats han de racionalitzar els seus recursos i reduir la contaminació i la pobresa perquè siguin font d'oportunitats, facilitant l'accés als serveis bàsics com l'energia, l'habitatge i el transport.

3.500 milions de persones, la meitat de la població mundial, viuen en ciutats. Es calcula que el 2030 la xifra haurà arribat als 5.000 milions, el 60% de la població

El 3% del planeta l'ocupen les ciutats que representen entre el 60 i el 80% de consum d'energia i generen el 75% de les emissions de carboni

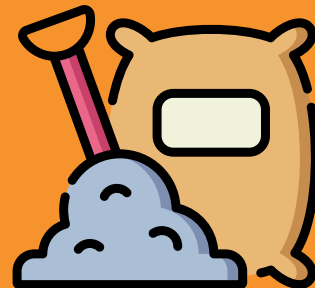
Més de la meitat de la població urbana mundial està exposada a nivells de contaminació de l'aire d'almenys 2,5 vegades més alts que l'estàndard de seguretat

El 60% del PIB mundial té el seu origen en els 600 centres urbans més grans del planeta

883 milions de persones viuen en barris marginals; la majoria es troben a l'Àsia oriental i sud-oriental

A la Unió Europea es genera una tona d'enderrocs per persona i any. A casa nostra, només un 25% és tractat adequadament en una planta de reciclatge

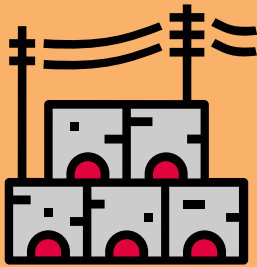
... i JO? QUÈ PUC FER?

A la ciutat, caminar, anar en bicicleta i/o utilitzar el transport públic per no contribuir a augmentar les emissions i millorar la nostra salut i fer servir iniciatives de cotxe compartit (*carsharing*)

Fer que les tres R: reduir, reutilitzar i reciclar, siguin un hàbit en les nostres vides, usant adequadament els contenidors i els punts verds i deixalleries

Reivindicar un habitatge digne per a tothom

Fer dels nostres habitatges uns espais sostenibles i resilients

Exigir la millora de les alternatives al desplaçament privat: millora del transport públic i pacificació del trànsit

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 11

Assegurar l'accés de tothom a habitatges i serveis bàsics adequats, segurs i assequibles, i millorar els barris marginals

Proporcionar accés a sistemes de transport segurs, assequibles, accessibles i sostenibles

Redoblar els esforços per protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural del món

12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES

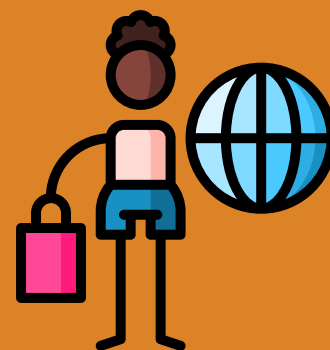
GARANTIR MODALITATS DE CONSUM I PRODUCCIÓ SOSTENIBLE

L'ésser humà utilitza gairebé un terç de les terres disponibles per proveir-se d'aliments, llavors, fibres, fusta, energia i cobrir les necessitats derivades del creixement de la població. Però és impossible mantenir uns nivells de temperatura segurs si no hi ha, també, una transformació del model de producció d'aliments i de la gestió dels sòls i les terres del planeta: el productor ha de fer més i millors coses amb menys recursos, i lluitar contra la degradació i la contaminació per assolir una millor qualitat de vida per a tothom.

Alhora, el consumidor ha de ser conscient que els seus hàbits de compra tenen un cost ambiental, ja que hi ha pràctiques agrícoles que degraden els sòls. Cal informar-se i escollir responsablement a través de l'etiquetatge i les normes d'ús.

L'any 2015 hi havia 1.282 milions de cotxes, el 75% dels quals eren d'ús particular

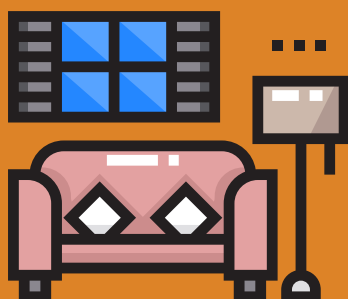
Si l'any 2050 la població mundial arribés als 9.600 milions de persones, caldrien 3 planetes per subministrar la demanda de recursos naturals actual

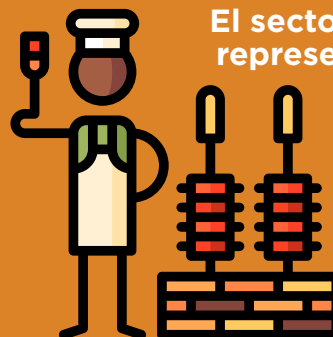
Si tothom utilitzés bombetes de baix consum, l'estalvi mundial seria de 120.000 milions de dòlars a l'any

L'any 2015, la participació de les energies renovables en el consum final va arribar al 17,5% a escala mundial

Les llars consumeixen el 29% de l'energia mundial, i contribueixen al 21% de les emissions de CO₂

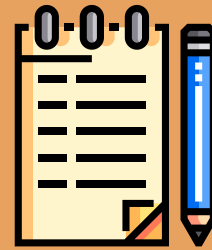

El sector de l'alimentació representa al voltant del 30% del consum total d'energia al món i un 22% del total de les emissions de gasos d'efecte hivernacle

... i JO? QUÈ PUC FER?

Comprar productes de proximitat i a granel i usar carmanyoles i recipients reutilitzables; deixar de fer servir bosses de plàstic i substituir-les per les de roba, cabbassos de vímet o carrets d'anar a comprar

Planificar les compres i fer una llista amb allò que realment necessitem

Educar els nens i nenes en la responsabilitat de la compra de les llars

Comprar només allò que és necessari. Som el que mengem... i també allò que llencem!

Abans de comprar un producte nou, explorem possibilitats de lloguer, préstec, bancs del temps, etc.

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 12

Incitar les empreses, especialment les grans i les transnacionals, a adoptar pràctiques sostenibles i a incorporar informació sobre sostenibilitat en els cicles productius

Promoure pràctiques d'adquisició pública que siguin sostenibles

13 ACCIÓ PEL CLIMA

ADOPTAR MESURES URGENTS PER COMBATRE EL CANVI CLIMÀTIC I ELS SEUS EFECTES

El canvi climàtic afecta els quatre pilars de la seguretat alimentària: disponibilitat (rendiment i producció), accés (preus i capacitat per obtenir aliments), utilització (nutrició i preparació d'aliments) i estabilitat (alteracions de la disponibilitat). Un grau més elevat d'escalfament del planeta condueix a condicions climàtiques més adverses i hi influeixen la disponibilitat de l'aigua, les migracions i els conflictes. El món viu per sobre de les seves possibilitats, algunes àrees ja pateixen el canvi climàtic i, de fet, a hores d'ara, ja es parla d'*emergència climàtica*.

L'adopció d'iniciatives coordinades per fer front al canvi climàtic pot suposar la millora simultània de la terra, la seguretat alimentària i la nutrició, a més d'ajudar a acabar amb la fam.

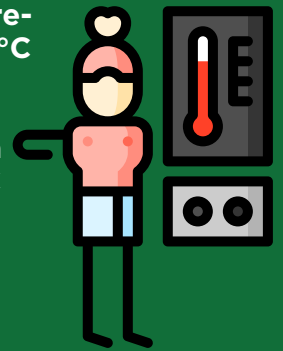

L'Àfrica és el continent que menys CO₂ produeix i serà el més castigat pel canvi climàtic: es calcula que l'any 2100 la seva temperatura augmentarà 1,5 vegades més ràpid que a la resta del planeta

L'any 2017 la mitjana europea de generació de residus sòlids urbans va ser de 487 kg per persona. D'aquests, un 56% no se selecciona i va directament als abocadors

L'augment mitjà actual de la temperatura mundial sobrepasa més d'1 °C la dels nivells preindustrials. El 2030 podria arribar als 2 °C

Els usos humans afecten directament més del 70% de la superfície mundial lliure de gel, i una quarta part d'aquesta està en perill

L'any 2015, 500 milions de persones vivien en àrees que havien patit desertització entre el 1980 i el 2000. Les àrees que pateixen sequera augmenten un 1% cada any

El 28 de maig de l'any 2019 vam entrar en deute ecològic, dos mesos abans que la mitjana mundial

... I JO? QUÈ PUC FER?

Usar tendals, ventilar i aïllar tèrmicament els habitatges per a una millor climatització

Evitar tenir productes i aparells que contenen agents contaminants, com el CFC, presents en aerosols, refrigeradors i aparells d'aire condicionat, i els DEQ (disruptors endocrins) que trobem en lubricants, pesticides, insecticides, dissolvents, etc.

Comprar aparells energètics eficients i usar energies renovables

Fer un ús responsable dels aparells d'aire condicionat

Participar en activitats de voluntariat mediambiental: 5 arbres poden absorbir fins a 1 tona de CO₂ al llarg de la seva vida

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 13

Incorporar mesures relatives al canvi climàtic en les polítiques, estratègies i plans nacionals

Promoure mecanismes per augmentar la capacitat de planificació i gestió eficaç en relació amb el canvi climàtic

14 VIDA SUBMARINA

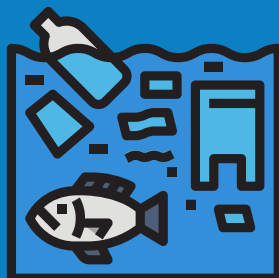
CONSERVAR I UTILITZAR DE FORMA SOSTENIBLE ELS OCEANS, EL MAR I ELS RECURSOS MARINS PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Els oceans i els mars tenen un enorme potencial per alimentar els quasi 10.000 milions de persones que poblaran la Terra el 2050. Per a la preservació del funcionament natural de l'ecosistema marí, els seus recursos i la reducció de la sobre-explotació pesquera, és fonamental una gestió prudent que respecti el medi i els treballadors i treballadores que ho fan possible. Donar més accés a les comunitats pesqueres als recursos i a les preses de decisió és compartir la riquesa del mar de manera més equitativa, reduir la migració urbana i preservar la vitalitat marítima.

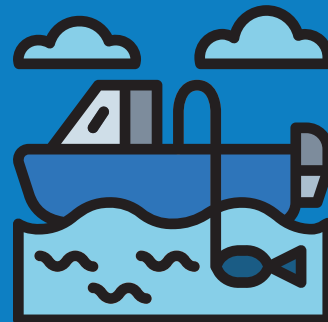
La pesca tradicional respecta l'ecosistema, aporta aliments de qualitat i saludables, i suposa el manteniment de llocs de treball dignes.

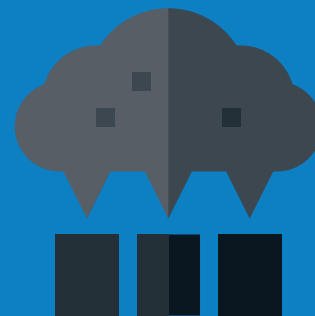
El 38% del que es pesca a la costa barcelonina són deixalles. Una ampolla de plàstic tarda 500 anys a desaparèixer, una bossa, 50 anys i una burilla entre 1 i 5 anys

9,5 milions de tones de plàstic s'aboquen cada any als oceans i provoquen la mort de 100.000 animals

La pesca marina i l'aqüicultura ocupen directament o indirectament entre el 10 i el 12% de la població mundial

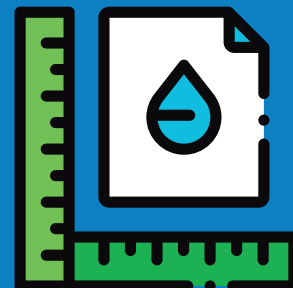

El 30% del CO₂ produït pels éssers humans és absorbit pels oceans, reduint l'impacte de l'escalfament global

Més de 3.000 milions de persones depenen dels oceans com a font primària de proteïna

Entre el 1901 i el 2010 el nivell dels mars ha augmentat 19 centímetres de mitjana

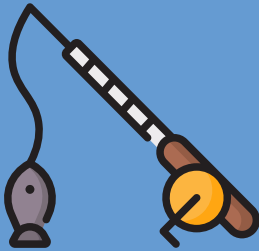
... i JO? QUÈ PUC FER?

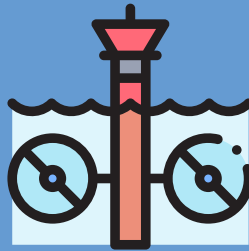
Consumir espècies marines autòctones i de pescadors i pescadores locals i/o productes certificats com a pesca sostenible certificada (MSC)

Respectar les platges i evitar que els residus vagin a la mar

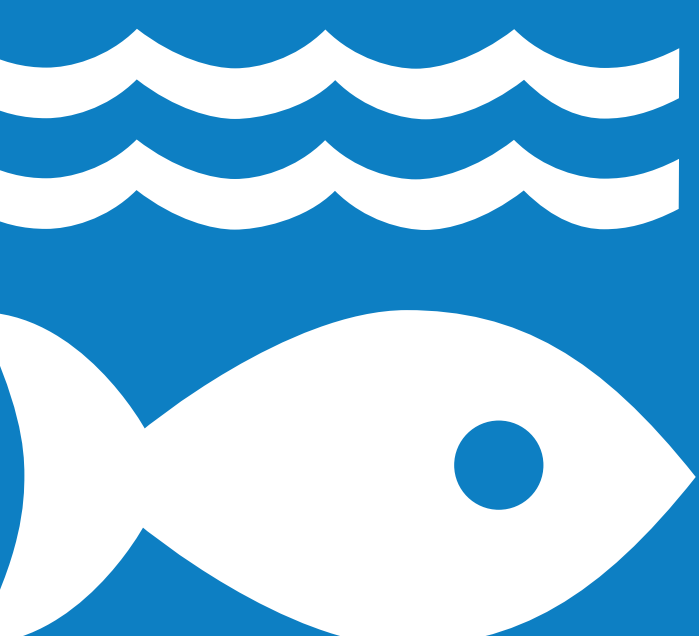
Consumir productes marins que respectin el bon estat dels mars i oceans

Participar en campanyes de neteja de rius i litoral

Evitar usar bosses i estris de plàstic i d'un sol ús

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 14

Facilitar l'accés dels pescadors i pescadores artesanals als recursos marins i als mercats

Per al 2025, prevenir i reduir de manera significativa la contaminació marina

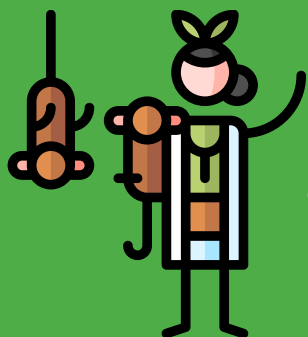
Per al 2020, reglamentar eficaçment l'explotació pesquera i posar fi a la sobrepesca, la pesca il·legal, la pesca no declarada i no reglamentada i les pràctiques de pesca destructives

15 VIDA TERRESTRE

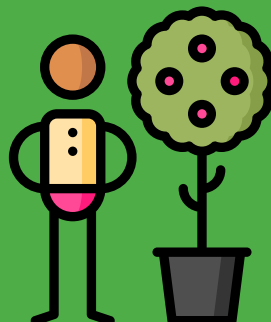
PROTEGIR, RESTAURAR I PROMOURE L'ÚS SOSTENIBLE DELS ECOSISTEMES TERRESTRES, GESTIONAR ELS BOSCOS DE MANERA SOSTENIBLE, COMBATRE LA DESERTIFICACIÓ, ATURAR I REVERTIR LA DEGRADACIÓ DEL SÒL I ATALLAR LA PÈRDUA DE LA BIODIVERSITAT

Els impactes intensius de l'agricultura, la sobre-explotació de l'aigua i el sistema de producció d'aliments (que ha fet incrementar la població fins als 7.700 milions de persones) han agreujat l'erosió dels sòls i reduït la quantitat de matèria orgànica del terreny. La destrucció dels boscos, les enormes emissions dels ramats i les pràctiques agrícoles intensives empitjoren la resposta davant de la crisi climàtica. La saturació fa que deixin de complir aquesta funció a les terres nues, àrides, erosionades i sense coberta vegetal.

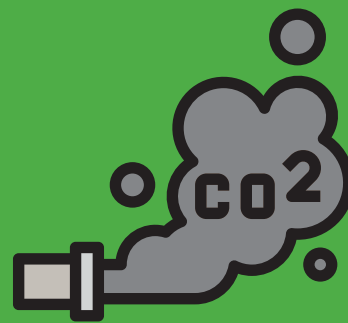
Millorant la gestió forestal, tenint cura del carboni orgànic als sòls, conservant i restaurant els ecosistemes i els terres degradats i reduint la desforestació aconseguiríem una producció alimentària perdurable.

El 8% de les 8.000 espècies d'animals i vegetals que coneixem del planeta s'han extingit en els darrers anys i el 22 % restant està en perill de fer-ho aviat

S'estalviarien entre 0,7 i 0,8 gigatonnes de CO₂ si canviéssim els hàbits alimentaris consumint més cereals, llegums, fruites, vegetals i carn de ramaderia extensiva

Les emissions mundials de CO₂ han augmentat un 50% des de 1990

Cada minut perdem 23 hectàrees de bosc a causa de la sequera i la desertificació

El sòl i les plantes tan sols tenen capacitat per absorbir el 29% de les emissions de CO₂ que produïm

En els darrers 40 anys la població d'elefants africans ha minvat quasi un 70%

... I JO? QUÈ PUC FER?

Promoure la gestió sostenible de tots els tipus de boscos, participant en campanyes de reforestació d'espècies autòctones

No comprar mai productes procedents d'espècies amenaçades o en perill d'extinció, lluitar contra la caça furtiva i el trànsit d'espècies protegides

Crear el teu propi hort o participar en horts urbans, evitant l'ús de pesticides

Menjar productes de temporada i del territori

Consumir productes que siguin respectuosos amb el medi ambient

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 15

Mobilitzar recursos considerables de totes les fonts i a tots nivells per finançar la gestió forestal sostenible i proporcionar incentius que promoguin aquesta gestió, en particular amb vista a la conservació i la reforestació

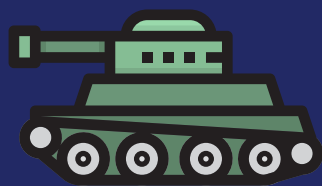
Impulsar «ocupacions verdes» que poden crear milions de llocs de treball sostenibles

16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES

PROMOURE SOCIETATS PACÍFIQUES I INCLUSIVES PER TAL D'ACONSEGUIR UN DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE, PROPORCIONAR ACCÉS A LA JUSTÍCIA PER A TOTHOM I DESENVOLUPAR INSTITUCIONS EFICACES, RESPONSABLES I INCLUSIVES A TOTS ELS NIVELLS

El bon govern es basa en l'estat de dret, la pau, els drets humans i l'eficàcia de les institucions, que són peces cabdals per al desenvolupament sostenible. Mentre algunes regions gaudeixen de nivells estables de pau i seguretat, d'altres viuen permanentment en el conflicte i la violència. Delictes, explotació, tortura, violència sexual, tràfic d'armes, refugiats, migracions... són fenòmens generalitzats als Estats fallits que s'estenen a la resta per la globalització i afecten el creixement econòmic.

Aquests problemes han de ser abordats per societats coordinades, pacífiques i inclusives, amb justícia per a tothom i institucions eficaces i responsables que rendeixin comptes a tots els nivells per trobar solucions duradores als conflictes i a la inseguretat.

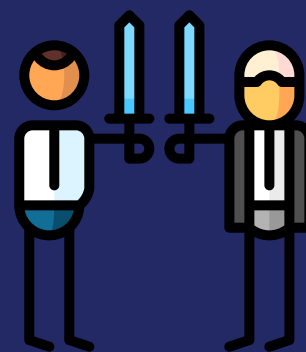
Als països afectats per conflictes, la taxa d'abandonament escolar és del 50% en els cicles inicials

Hi ha 2.000 milions de víctimes del tràfic de persones, la majoria són dones

Als països en desenvolupament la corrupció, el suborn, els robatoris i el frau fiscal costen 1.260 milions de dòlars a l'any

La mitjana mundial d'homicidis intencionats és de 5,3 víctimes per 100.000 habitants. A l'Estat espanyol és de 0,7 i al Salvador de 108,6. A partir de 10 homicidis, l'OMS ho considera epidèmia

Aproximadament 28,5 milions d'infants en edat escolar primària no van a escola, ja que viuen en àrees en conflicte

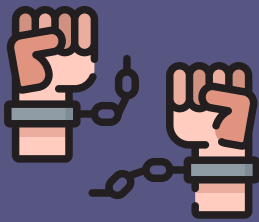
... i JO? QUÈ PUC FER?

Participar activament i de manera informada en els processos polítics amb el vot i en els processos d'adopció de decisions locals i socials

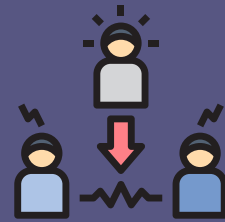
Participar en col·lectius i accions de defensa de la igualtat de gènere, l'economia circular, la lluita contra el canvi climàtic, etc.

Denunciar l'explotació d'éssers humans i no contribuir-hi

No callar davant de cap mena de violència, especialment contra les dones

Promoure accions mediadores de proximitat davant dels petits conflictes que ens trobem com a societat

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 16

Posar fi al maltractament, l'explotació, la tracta i totes les formes de violència i tortura contra els infants

Crear a tots els nivells institucions eficaces i transparents que passin comptes amb la ciutadania

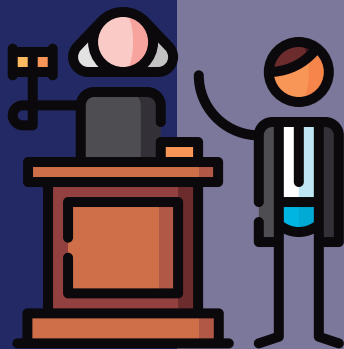
Promoure l'estat de dret en els plans nacionals i internacionals i garantir la igualtat d'accés a la justícia per a tothom

Garantir l'adopció en tots els nivells de decisions inclusives, participatives i representatives

Ampliar i enfortir la participació dels països en vies de desenvolupament en les institucions de governabilitat mundials

Garantir l'accés públic a la informació i protegir les llibertats fonamentals

Promoure i aplicar lleis no discriminatòries a favor del desenvolupament sostenible

El 31% de les persones empresonades ho estan sense sentència

17 ALIANCES PER ACONSEGUIR ELS OBJECTIUS

ENFORTIR ELS MITJANS PER IMPLEMENTAR I REVITALITZAR L'ALIANÇA MUNDIAL PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

El desenvolupament sostenible requereix la construcció d'aliances inclusives entre els governs, el sector privat i la societat civil sobre principis i valors que situen la gent i el planeta al centre de totes les polítiques. Aquestes aliances són necessàries a tant a escala global com regional, nacional i local. Tot i que la cooperació per al desenvolupament va augmentar el 66% entre el 2000 i el 2014, les crisis humanitàries provocades per conflictes o desastres naturals continuen demanant més recursos i ajuda financera. També es requereix aquesta assistència per estimular el creixement i l'intercanvi comercial —amb aranzels baixos— mitjançant energia sostenible, infraestructures, transport, tecnologies de la informació i comunicacions.

L'estratègia de Sindicalistes Solidaris passa per teixir aliances amb sindicats de països en vies de desenvolupament per tal d'implementar i defensar els drets laborals i una economia social en defensa de les persones, amb especial atenció a les dones.

L'any 2016, només sis països al món van complir l'objectiu internacional de destinar el 0,7% dels seus ingressos nacionals bruts al desenvolupament

Les dades oficials de cooperació internacional al desenvolupament xifren en 147.000 dòlars les aportacions de l'any 2017

L'any 2018, els bons verds globals arribaren a 155.500 milions de dòlars, un 78% més que l'any anterior

La càrrega del deute dels països en vies de desenvolupament es manté estable al voltant del 3% dels ingressos per exportacions

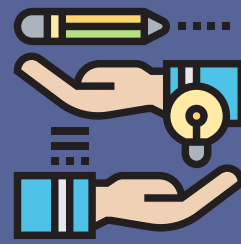
... i JO? QUÈ PUC FER?

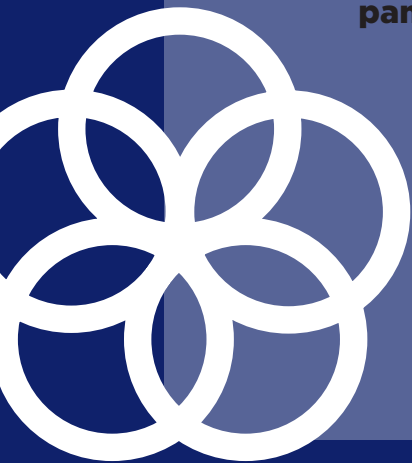
Fomentar la responsabilitat social de les empreses respecte a projectes relacionats amb el desenvolupament sostenible als països en desenvolupament

Mostrar el poder de les associacions mitjançant documentals sobre històries d'èxit, fomentant el treball en equip

Participar en un banc de temps proper on puguis posar a disposició dels altres les teves habilitats i/o competències

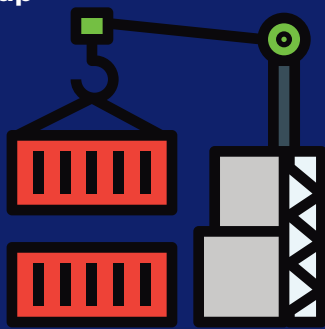

Compartir activitats entre tots els membres de la família i fora de la família

Col·laborar amb organitzacions de diferents països amb les quals comparteixis objectius

El 79% de les exportacions de països en vies de desenvolupament entren als països desenvolupats sense pagar cap tipus d'aranzels

Més de 4.000 milions de persones no usen internet i el 90% d'aquestes es troba en països en vies de desenvolupament

FITES SINDICALS PRIORITÀRIES PER ASSOLIR L'ODS 17

Ser proactius i avançar en aliances que enforteixin contínuament les capacitats de les persones

Implicació en els afers polítics de la societat, col·laborant en xarxes internacionals

Garantir la unió en l'acció sindical a arreu del món

Insistir en l'enfocament de gènere i en la necessitat d'un treball digne

Amb el suport de :

Diputació
Barcelona
#DibaOberta